

Halve waarheden vergroten onzekerheid over Wajong-herkeuringen

door Ynske Jansen, 4 maart 2016

De vakbond van verzekeringsartsen van het UWV, Novag, heeft haar 475 leden opgeroepen om alle mensen met een Wajonguitkering die volgens de tot en met 2017 lopende herkeuringen van het UWV 'arbeidsvermogen' hebben, vanaf januari 2018 op te roepen voor een nieuwe herkeuring. Dat berichtte het dagblad Trouw in een [artikel van Ingrid Weel](#).

Het gaat hierbij om twee verschillende regelingen de oude Wajong (oWajong, aangevraagd voor 2010) en de Wajong 2010 (aangevraagd voor 2015, voorheen nieuwe Wajong genoemd). Wanneer deze Wajongers volgens het UWV 'arbeidsvermogen' hebben, moeten zij meewerken aan een 'plan voor werk'. Zij houden hun uitkering, maar zullen per 1 januari 2018 een uitkeringsverlaging krijgen, van 75% naar 70% van het minimum(jeugd)loon.

Maar wanneer het UWV, na een herkeuring na 1 januari 2018, besluit dat zij niet meer aan de voor hen geldende voorwaarden voor de Wajong voldoen, betekent dat, dat zij die uitkering volledig zullen verliezen. Het vooruitzicht van een uitkeringsverlaging, en de grote onzekerheid over hoe de herkeuring precies in zijn werk gaat, scheidt al veel onrust. Nu is daar het idee bijgekomen van nog eens een extra herkeuring, met de kans om de hele uitkering te verliezen.

Trouw informeert niet goed

Geen wonder dat het bericht in Trouw tot grote onrust bij de betrokken Wajongers heeft geleid, te meer omdat de Novag daarin beweert dat op dit moment veel jonge werklozen ten onrechte een Wajong-uitkering ontvangen.

Wat helaas niet in Trouw staat is dat voorwaarden voor de oWajong en de Wajong 2010 heel anders zijn dan de regels voor het hebben van 'arbeidsvermogen' bij de lopende herkeuringen.

Een belangrijke voorwaarde voor de oWajong en de Wajong 2010 is dat iemand als gevolg van ziekte of handicap met normaal, betaald werk niet minstens 75% van het minimumloon kan verdienen.

Voor het hebben van 'arbeidsvermogen', wat bij de lopende herkeuringen wordt getoetst, is de belangrijkste voorwaarde dat iemand één losse taak uit kan voeren, bijvoorbeeld stofzuigen, broodjes beleggen, hondenhokken schoonmaken of nietjes uit papieren halen. Dit telt ook mee als iemand dat maar voor 4 (in sommige gevallen 2) uur per dag kan, daarbij veel begeleiding of allerlei aanpassingen nodig heeft of daarmee geen minimumuurloon kan verdienen.

Op deze manier hebben veel Wajongers volgens het UWV al snel arbeidsvermogen. Maar het is te verwachten dat veel mensen die wel arbeidsvermogen hebben, volgens de voor hen geldende regels toch arbeidsongeschikt zijn en voldoen aan de voorwaarden voor de oWajong of de Wajong 2010. Zij zouden niet bang hoeven te zijn om hun Wajonguitkering bij een latere herkeuring kwijt te raken.

Gezond wantrouwen

Het UWV heeft na enig aarzelen via internet [op het bericht in Trouw gereageerd](#) met de mededeling dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het UWV geen opdracht hebben gegeven om Wajongers met arbeidsvermogen na 2018 te gaan herkeuren. Wel vinden er volgens het UWV herkeuringen plaats wanneer een Wajonger daar zelf om vraagt, of al meerdere jaren werkt. Het UWV heeft toegezegd om iedereen duidelijk te informeren als de regels in de toekomst mochten veranderen, en vindt het jammer "dat er alweer onrust is ontstaan." PvdA-kamerlid John Kersten liet [via Twitter](#) geruststellend weten: "In 't kader van de Participatiewet herkeurde Wajonger straks alsnog naar de bijstand? Gaat niet gebeuren!" Dat klopt dus niet, want iemand die volgens het UWV niet meer aan de voor hem geldende Wajongeregels voldoet kan in principe op dit moment, en ook na 1 januari 2018, na een herkeuring zijn uitkering wel degelijk verliezen, met een grote kans om in de bijstand terecht te komen, of aangewezen te zijn op het inkomen van een partner. Net zoals de Trouw-journaliste weet het kamerlid blijkbaar ook niet precies hoe het zit. SP-kamerlid Sadet Karabulut heeft staatssecretaris Klijnsma [vragen over deze kwestie](#) gesteld. Wat het antwoord ook zal zijn, een gezond wantrouwen is wel op zijn plaats. Ook de mededeling van het UWV dat er geen opdracht ligt voor herkeuringen vanaf 2018 is helaas niet zonder meer geruststellend.

Bereid iedere keuring zeer goed voor

Bij een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het UWV is altijd een herkeuring mogelijk: om na te gaan of iemand vanwege verminderde of toegenomen arbeidsongeschiktheid een lagere of hogere uitkering moet krijgen of om na te gaan of iemand nog wel aan de voorwaarden voldoet. Dit kan op eigen verzoek, of wanneer de verzekeringsarts van het UWV dat nodig vindt.

Het zijn dus de verzekeringsartsen zelf die beslissen of voor iemand een herkeuring moet worden gepland. En de Novag vertegenwoordigt naar eigen zeggen meer dan tweederde van alle verzekeringsartsen van het UWV. Als zij zich aan de oproep van hun organisatie houden, dan zullen er heel wat herkeuringen vanaf 2018 gepland worden. Bij de Steungroep ME en Arbeidsongeschiktheid zijn al de eerste rapportages in het kader van de Wajongherkeuring binnengekomen, waarin een herkeuring gepland staat voor begin 2018. We hebben nog te weinig meldingen om hier een harde conclusie aan te verbinden, maar zullen extra aandacht schenken aan de vraag of in de herkeuringsrapportages een herbeoordeling is gepland, en voor wanneer.

Daar komt bij dat we signaleren dat zowel de beoordeling of iemand arbeidsvermogen heeft, als de beoordeling of iemand aan de voorwaarden voor de oWajong of de Wajong 2010 voldoet, niet altijd zorgvuldig en rechtvaardig verloopt. Zo nemen verzekeringsartsen de ziekte ME/ CVS niet altijd serieus en houden zij niet altijd rekening met ernstige gevolgen daarvan. Het resultaat is dat mensen worden goedgekeurd voor een taak of een functie die zij niet aankunnen en niet vol kunnen houden.

De Steungroep ME en Arbeidsongeschiktheid vindt daarom dat geen enkele keuring bij het UWV onderschat moet worden, ook niet als die via vragenlijsten en formulieren verloopt. Er staat immers vaak veel op het spel. Wij adviseren om iedere keuring goed voor te bereiden en

formulieren en vragenlijsten zeer zorgvuldig in te vullen. Het is aan te raden daarbij deskundige hulp te zoeken, ook voor het maken van bezwaar bij een verkeerde uitkomst. Dat is de beste manier om met de ongerustheid om te gaan. Mensen met ME/ CVS kunnen voor informatie en persoonlijk advies terecht bij de Steungroep ME en Arbeidsongeschiktheid.